

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ“ - СВИЩОВ

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р ВАЛЕРИ ЙОРДАНОВ ВЕЛКОВСКИ,

област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,

професионално направление: 3.8. Икономика (Аграрна икономика),

Висше училище по сигурност и икономика - гр. Пловдив.

Относно: участие на гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Аграрна икономика)“, обн. в ДВ, бр.61 от 18.07.2023г. за нуждите на катедра „Аграрна икономика“ при СА „Д.А.Ценов“ -Свищов.

I. Представяне на кандидата.

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обявен от СА „Д.А.Ценов“ - Свищов за нуждите на катедра „Аграрна икономика“, в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Аграрна икономика)“. Конкурсът е обнародван в ДВ, бр.61 от 18.07.2023г. в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“ – Свищов.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ участва само един кандидат - гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова от катедра „Аграрна икономика“ при СА „Д.А.Ценов“ – Свищов. Кандидатът е представил необходимата

документация в съответствие със законовите изисквания.

II. Основание за написване на становище

Настоящото становище е разработено въз основа на чл.5, ал.1 и чл.121, ал.1 и ал.2 от ПРАССА и решение на факултет „Производствен и търговски бизнес“ при СА „Д.А.Ценов“ – Свищов, Протокол № 4 от 13.12.2023г. , Заповед № 1189 от 15.12.2023г. на Ректора на СА „Д.А.Ценов“ – Свищов в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“ – Свищов и проведено заседание на научно жури на 10.01.2024г.

III. Персонална характеристика на кандидата

Гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова е родена на 19.05.1973г. в гр. Свищов.

През 1991г. завършва средно образование в СОУ „Алеко Константинов“ – Свищов (диплома Серия А-91, рег.№ 4811 от 01.07.1991г.)

През 1996г, завършва Образователна и квалификационна степен към ВТУ "Св.св. Кирил и Методий", България, Велико Търново, степен „Магистър по българска филология“ (диплома Серия Б96/ВТУ, № 01517, регистрационен № 23020 от 1996г.), като част от следването през 1993г., като мобилност, обучението е проведено в Братислава, Словакия.

През 1997г. кандидатът придобива свидетелство за специализация и правоспособност на специалист с висше образование по специалност „Методика на литературното обучение“ във ВТУ "Св.св. Кирил и Методий". – Велико Търново (регистрационен № 2974 от 1997г.).

През 2001г. завършва образователна и квалификационна степен „магистър“ по специалност „Финансов мениджмънт“ в Стопанска академия "Д. А. Ценов" – Свищов(диплома серия СА-2001г. № 024010, регистрационен № 39880 от 2001г.).

През 2002г. придобива свидетелство за професионална квалификационна степен към Департамент за повишаване квалификацията на учителите – Варна, в Шуменски университет "Еп. Константин Преславски", придобивайки пета професионална квалификационна степен (Серия ПК № 1759, регистрационен №

3587 от 08.11.2002г.).

На 13.01.2014г. придобива образователна и научна степен „доктор“, към факултет „Мениджмънт и маркетинг“ при Стопанска академия "Д. А. Ценов"-Свищов след успешна защита на дисертационен труд на тема „Управление чрез етично-ценностен подход в организацията (на примера на управлението на общинската администрация в България)“ (диплома № 2014001 от 13.01.2014г.).

Трудовият опит на гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова като преподавател стартира през 1996г до 2008г., първо като преподавател по български език и литература в сферата на средното образование в СУ „Николай Катранов“ – гр. Свищов, а от 2008г. в сферата на висшето образование с назначаването ѝ като асистент в катедра „Мениджмънт“ при СА „Д. А. Ценов“.

По-късно става последователно старши асистент (през 2010г.) и главен асистент (през 2011г.). От 2002г. е преподавател в катедра „Аграрна икономика“ при Стопанска академия "Д. А. Ценов"- Свищов.

От 2017г. до сега кандидатът заема длъжността „Катедрен Алумни координатор“ на катедра „Мениджмънт“ към факултет „Маркетинг и мениджмънт“ и катедра „Аграрна икономика“ към факултет „Производствен и търговски бизнес“ в СА „Д. А. Ценов“.

За периода 2020-2023г. кандидатът е заемала длъжността „Експерт – Дигитално образователно“ съдържание съвместни програми по проект BG05M20P001-2.016-0004-C01 „Икономическото образование в България 2030“ и длъжността Академичен наставник по проект BG05M20P001-2.013-0001-фаза 2 в СА „Д. А.Ценов“.

В рамките на проект „Студентски практики“, реализиран от висшето училище, гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова е функционален експерт (през 2016 г. и 2018 г.) и академичен наставник по проект BG05M20P001-2.001-0001-фаза 1.

Също така по проект „Студентски практики“, реализиран от висшето училище, гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова е академичен наставник по проект

BG051PO001-3.3.07-0002 за периода 2013-2014г.

С цел повишаване на квалификацията, знанията и уменията си, гл. ас д-р участва в редица обучения и специализации. Лицензиран учител е към Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО).

След придобиване на ОНС „доктор“, гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова е участвала в 3 научноизследователски проекта, финансирани от Института за научни изследвания към СА „Д. А. Ценов“, включително в един като ръководител на проект и в 2 като член на екипа. Участвала е и в проект „Икономическото образование в България 2030“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Към месец ноември 2023г. общият трудов стаж на кандидата е 27 години и два месеца, в това число в СА „Д. А.Ценов“ - 15 години и 8 месеца, като асистент/главен асистент в СА „Д. А.Ценов“ – Свищов.

Гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова владее чужди езици - английски и руски език. Също така кандидатът е член и на Съюза на учените в България.

IV. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

Във връзка с представени за конкурса справки за осъществената педагогическа дейност от гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова се констатира, че последните пет учебни години средногодишният брой часове аудиторна заетост на кандидата е 540,03 часа при норматив от 400 часа през първите две години и 500 часа през следващите три години.

Натовареността по учебни години е както следва: 2019/2020 - 458 часа, 2010/2021 – 591,20 часа, 2021/2022 – 561,5 часа, 2022/2023 – 566,55 часа, 2023/2024 - 522,9 часа. Това количествено надхвърля заложения в нормативната база годишен норматив.

Гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова активно участва в разработването и преподаването на 16 лекционни курса в ОКС „бакалавър“ и 4 лекционни курса в ОКС „магистър“. По-конкретно това са: **бакалавър:** ФПТБ-КАИ-Б-303 Аграрен

мениджмънт, ФПТБ-КАИ-Б-306 Аграрна екология, ФПТБ-КАИ-Б-307 Селски и аграрен туризъм, ФПТБ-КАИ-Б-308 Развитие на селските райони, ФПТБ-КАИ-Б-311 Екологично и устойчиво развитие на агрофирмата, ФПТБ-КАИ-Б-312 Аграрно предприемачество, ФПТБ-КАИ-Б-314 Регламенти и стандартизация на аграрното производство, ФПТБ-КАИ-Б-319 Екологично и устойчиво развитие на бизнеса, ФПТБ-КАИ-Б-321 Екологичен туризъм, ФПТБ-КАИ-Б-322 Въведение в агробизнеса, ФПТБ-КАИ-Б-323 Стратегически решения в агробизнеса, ФПТБ-КАИ-Б-324 Малък и семеен агробизнес, ФММ-КМЕ-Б-337 Управление на конфликти (катедра „Мениджмънт“); **магистър:** ФПТБ-КАИ-М-306 Алтернативни източници на доходи в селските райони, ФПТБ-КАИ-М-310 Малък и семеен агробизнес, ФПТБ-КАИ-М-309 Развитие на селските райони, ФММ-КМЕ-М-352 Управленско общуване и фирмено поведение (катедра „Мениджмънт“).

В тематично направление цялата учебна дейност отговаря на направлението на обявения конкурс, което е доказателство за високото професионално равнище на кандидата.

V. Обща оценка на научните изследвания и изследователската дейност

Представената научна продукция на кандидата гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова включва:

А/ Три учебници в съавторство:

- Администриране в управлението и публична администрация-В.Търново, ISBN-978-619-00-0107-2;

- Управление на качеството - СА „Д. А.Ценов“ – Свищов, ISBN-978-954-23-1128-7;

- Управленски аспекти на организацията - СА „Д. А.Ценов“ – Свищов, ISBN-978-954-23-1795-1.

Б/ Учебни пособия и ръководства:

- Екологична политика и социална отговорност – ръководство за семинарни

занятия - В.Търново, ISBN-978-954-543-059-6.

В/ Самостоятелен учебник - „Екологична политика и социална отговорност“; същият е обсъден и приет на заседание на катедрен съвет на катедра „Мениджмънт“ (Протокол № 15 от 23.04.2015г.).

Г/ Публикации по вид: монография – 1 брой (ISBN-978-619-04-0026-4); доклади – 12 броя; статии – 10 броя; студии – 5 броя.

От общия брой посочени публикации – 28 броя, 23 са самостоятелни.

Има също така публикувана статия в Scopus и Web of Science – 1 брой (съвместно).

Д/ Цитирания: Цитирания в монографии – 1 цитиране; Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране – 15 цитирания в 11 публикации.

Кандидатът гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова има участие в три научно-изследователски проекта.

Научните разработки на кандидата са в областта на земеделския сектор и неговото устойчиво развитие, аграрния мениджмънт, екологичните аспекти на сектора, логистиката и обществените системи, управленческите аспекти на земеделието и други релевантни на посочените теми.

Представените за рецензиране публикации отразяват широките научни интереси на кандидата, уменията му да анализира и синтезира със съответните аргументирани научни изводи всяка публикация.

Това е показано и в представения хабилитационен монографичен труд – „Управленски аспекти в съвременното земеделие“. Този труд може да бъде оценен като едно задълбочено научно изследване на сложните управленчески процеси в земеделието. Кандидатът показва задълбочено познаване на тези аспекти, изследва в дълбочина управленческия процес и прави не само задълбочени и аргументирани изводи, но и дава редица научни приноси елементи към теорията в тази област.

В тази връзка могат да се посочат още редица научни приноси от теоретичен,

научно-приложен с методически характер и такива, с емпиричен характер, от кандидата, отразени в представените за рецензиране научни публикации.

В пакета от приносите на кандидата, изразени в публикациите за рецензиране, могат да бъдат посочени, без претенции за изчерпателност, приноси като:

- Систематизирана и доразвита е теорията за управленските аспекти в съвременното земеделие във връзка с адаптирането към динамичните промени в организационната и околната среда и осигуряването на ефективност на управленската дейност и устойчивост на земеделските практики;

- Анализирана и доразвита е теорията за управлението на агроорганизациите от гледна точка на факторите обучение, като водещ приоритет, управление на изпълнението за устойчивост и екологизация на управленския процес и постигане на рационално поведение на човешкия фактор, като резултат от усъвършенстването на организационната дългосрочна и ефективна стратегия на управленския екип;

- Открити и анализирани са управленските и екологосъобразни аспекти на съвременното земеделие в условията на трансформираща се към устойчивост икономика, като са разгледани възможности за влияние и взаимодействие между тях и е акцентирано върху значението на етичността и необходимостта от екологизация на управлението на земеделските стопанства. Утвърждава се изводът, че ефективността на управленския процес спомага за устойчивостта и развитието на съвременното земеделие;

- Подбрани и открити са тенденции и насоки за развитие на аграрния сектор в основни стратегически документи, като е акцентирано на тяхната екологично-етична насоченост, с което се насочва вниманието в по-малко изследвана тематика и е обогатена научната теория в областта на управлението на съвременното земеделие;

- и други подобни.

От справката за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ се налага констатацията, че в количествено изражение публикациите на гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова по брой, обем и съдържание са достатъчни за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки и професионално направление 3.8 Икономика, в съответствие с утвърдените правни стандарти на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

От представена справка за минималните изисквания - чл.26 ал.2 и 3 от на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ - Свищов, чл.116 и чл.124 се установява, че за участие в конкурса по групи показатели събраните точки са следните: показател А - 50 т.; показател В - 100 т.; показател Г – 264 т.; показател Д - 85 т., или сумарно 499 точки (50 т. +100 т. +264 т.+ 85 т.).

Представените публикации за конкурса от гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова, както вече отбелязах, са с актуална и съвременна тематична насоченост. Разработките са със значима научна и приложна стойност. Кандидатът извършва критичен анализ на теоретичните постановки, предлага нови подходи на научното познание в областта на земеделието в широко спектрален аспект и на тази база са аргументирани собствени изводи и научнообосновани заключения, както вече посочих по-горе.

Гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ и с монографично изследване на тема: „Управленски аспекти в съвременното земеделие“, ISBN-978-619-04-0026-4, в което са налице редица научни приноси.

Гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова участва в редица научни форуми, където са популяризирани нейните научни идеи.

Съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“

- Свищов и от представените документи за участие в конкурса, може да се направи извода, че гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова покрива наукометричните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

VI. Характеризиране на научно-методическия инструментариум, използван от кандидата

В научните публикации на гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова се изследва актуална проблематика на земеделския сектор, свързана с неговото управление и функциониране.

Гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова представя справка за изпълнение на минималните национални изисквания, както и справка за оригиналните научни приноси.

Приложен е специфичен инструментариум спрямо специализираната литература. Извършен е систематичен преглед на литературата, библиометричен анализ и научно картографиране.

Идентифицирани, систематизирани и обобщени са важни проблеми в областта на земеделието. Формулирани са изводи и препоръки, които успешно могат да се въведат по отношение на управлението и управленческите процеси в земеделието.

VII. Академична известност

Декларирам, че не познавам кандидата гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова лично.

При запознаването с научните трудове на кандидата гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова, не установих наличие на плагиатство.

Представените за оценка от научното жури публикации са лично дело на кандидата за придобиване на научна степен „доцент“ в професионално направление 3.8.

VIII. Допуснати слабости, критични бележки, препоръки.

Нямам критични бележки към работата на гл. ас д-р Елена Йорданова

Шопова. Предлагам да запази високото ниво на научно-изследователската работа. Препоръчвам на кандидата гл. ас д-р Елена Йорданова Шопова в бъдеще да разшири публикационната си дейност към издания с научно рецензиране и индексирани в международната научна мрежа, за което вече има опит.

IX. Обобщена оценка

В заключение твърдя, че представените документи и материали отговарят на изискванията посочени в нормативната база за заемане на академичната длъжност „доцент“. Заявявам убедено, че кандидатурата на **гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова** отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ - Свищов.

Изказвам своето положително становище в подкрепа на кандидатурата на гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури с положителен вот да подкрепят избора на гл. ас. д-р Елена Йорданова Шопова за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Аграрна икономика)“, обн. в ДВ, бр.61 от 18.07.2023г. за нуждите на катедра „Аграрна икономика“ при СА „Д.А.Ценов“ -Свищов.

9 ноември 2024г.
Гр.София

Изготвил становището:
(доц. д-р Валери Йорданов)

